

YKSIKKÖKOHTAINEN PEDAGOGINEN TOIMINTA- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMA

PÄIVÄKOTI AARRELAIVA TOIMINTAKAUSI 2024 – 2025

1. Kuvaus yksikön toiminnasta

Päiväkoti Aarrelaiva on auki 6.30-17, mutta huomioimme perheiden tarpeita aukiolossamme. Aarrelaivassa toteutetaan Laukaan kunnan varhaiskasvatussuunnitelman mukaista toimintaa, missä korostuu luonto, sekä elämysten kautta oppiminen. Päiväkodin koko ja puitteet tukevat arjen kohtaamisia, ja se onkin yksi meidän vahvuuksistamme.

Aarrelaivan päiväkodissa on kolme ryhmää:

- Kultahiput alle 3-v, missä lapsia on 8 ja siellä työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Pedagogisen tuen he saavat Kristallien ja Topaasien varhaiskasvatuksen opettajilta.
- Kristallit 3-5-v, missä lapsia on 11 ja siellä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja ja – lastenhoitaja.
- Topaasit 3-5-v, missä lapsia on 12 ja siellä työskentelee varhaiskasvatuksen opettaja ja – lastenhoitaja.

Pienryhmätoiminta on keskeinen toimintatapa kaikissa ryhmissä. Ryhmien tiimivastaavina toimivat opettajat, mutta pedagoginen vastuu on kaikilla ja myös lastenhoitajien ammattitaidolle annetaan tilaa.

Aamupäivisin arkemme pyörii kahdessa rytmissä, mikä mahdollistaa hyvän tilojen hyödyntämisen pienryhmätoimintaan. Aamuisin lapset muodostavat omia pienryhmiä omien toiminta valintojensa pohjalta. Iltapäivisin kasvattajat jakavat lapset pienryhmiin. Tätä valintaa tukee Karttahuoneessa oleva leikkitalu.

2. Rakenteet

Aarrelaivassa on hallinnollinen johtaja, joka on fyysisesti paikan päällä 2 kertaa viikossa. Vastuu arjen toiminnasta on apulaisjohtajalla, mikä tiiviissä yhteistyössä johtajan kanssa rakennetaan. Pedagoginen vastuu on lopulta johtajalla. Apulaisjohtaja ja johtaja pitävät aktiivisesti yhteyttä. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuki on ollut erittäin hyvin saatavilla.

Tiimirakenteet kts. kohta 1.

Pienryhmätoiminta kts. kohta 1.

Aarrelaivan palaverikäytännöt ja suunnitteluajat on suunniteltu pedagogiseen lukujärjestykseen. Palaverit rakentuu seuraavasti; viikkopalaveri 1 x viikko, tiimipalaverit, 1 x viikko/tiimi, pedagogiset palaverit varhaiskasvatuksen opettajille 1x 3vk ja pedagogiset illat 1x 6vk. SAK-aika pääsääntöisin päivittäin klo 12-13, mutta myös opettajia vastuutettu aikaa ottamaan mahdollisesti myös aamu-ulkoiluissa, kun varatyöntekijä on paikalla.

3. Toiminnan kehittämisen laadulliset tavoitteet

Tänä toimintakautena tarkoituksemme on kehittää päivän aikana tapahtuvia siirtymätilanteita. Saada niistä mahdollisimman rauhallisia, pedagogisia ja ennakoitavia. Ajatus pohjautuu kokopäiväpedagogiikkaan, hyödyntäen kaikki päivän hetket otollisina lapsen oppimiseen. Siirtymiä päiväkotipäivän aikana on todella paljon ja niihin pedagogisen punaisen langan löytäminen mahdollistaa lapsille uusia oppimistilanteita ja korostaa lapsen aktiivisuutta näissä tilanteissa. Näin voidaan myös enempi lapsen huomiota suunnata toivottuun tekemiseen. Hyvin suunnitellut siirtymät rauhoittavat lasten ja kasvattajien arkea.

Viime toimintakautena tavoitteenamme oli johtajuusrakenteiden kehittäminen. Siihen olemmekin löytäneet hyviä käytänteitä, joiden parissa vielä tämä toimintakausi jatketaan.

4. Vuosisuunnitelma yksikön kehittämiseksi

Tänä toimintakautena kiinnitämme huomiota kasvattajan aktiiviseen ja läsnä olevaan rooliin lasten siirtymissä. Päiväkotipäivän aikana on useita eri tason siirtymiä. Osa toiminnoista tapahtuu omissa ryhmissä ja pienryhmissä. Näihin tilanteisiin on tiimien vastuu kehittää ryhmän omiin tarpeisiin vastaavat toimintatavat siirtymissä. Suunnittelu tapahtuu tiimipalaverissa, sekä opettajien pedagogisissa palaverissa. Nämä toimintatavat päivitetään tiimisopimuksiin.

Iso osa päiväkotipäivän tapahtumista tapahtuu Aarrelaivassa yli ryhmärajojen. Näihin siirtymiin meidän on kaikkien päiväkodin kasvattajien kesken kehiteltävä toimivat ja tällä hetkellä lasten tarpeita ja oppimista tukevat siirtymät. Suunnittelufoorumeita ovat viikkopalaverit, opettajien pedagogiset palaverit, sekä työillat. Tiedon kulku ja kaikkien kasvattajien sitoutuminen sovittuihin toimintamalleihin on tässä erittäin keskeistä. Sovituista asioista tehdään muistiot.

Jaetun johtajuuden suhteen olemme kiinnittäneet huomiota apulaisjohtajan osallisuudesta esimerkiksi johtoryhmissä ja muissa palaverissa. Yksi tärkeä seikka on puhua kaikille auki apulaisjohtajan työnkuva. Nyt syksyllä olemme ottaneet käyttöön käytänteen, että kerran kuukaudessa kokoonnumme Aarrelaivan ja Näätämäen päiväkotien apulaisjohtajien kanssa yhdessä pohtimaan sillä hetkellä esillä olevia asioita. Toiminnalla on myös tärkeä vertaistuellinen merkitys.

5. Ryhmien joustava muodostaminen ja lasten tuen tarpeisiin vastaaminen

Aarrelaivan arki pyörii aamupäivisin kahdessa rytmissä. Ryhmien muodostamisessa on huomioitu lasten ikä sekä kehityksen taso. Ryhmät on muodostettu siten, että ne tukevat lasta oppimisessa ja mahdollistaa oppimisen työskentelyrauhaan. Ryhmät toimivat pienryhmissä, mutta ylityksiä yli ryhmärajojen tehdään aina toiminnan ja tarpeen mukaan. Pienryhmät vaihtuvat suunnitellun toiminnan mukaan eli jokainen kasvattaja ohjaa saman toiminnan jokaiselle pienryhmälle. Iltapäivisin pienryhmät muodostuvat yli ryhmärajojen kaikkien lasten kesken.

Tuentarpeissa olemme yhteydessä VEO:n ja häneltä olemmekin tukea arkeemme saaneet. Tukimenetelminä olemme käyttäneet suunnitelmallisuutta pienryhmien rakentamisissa, ennakkointia, viittomia sekä kuvatukea.

Aarrelaivassa työskentelee kaksi varhaiskasvatuksen opettajaa ja neljä varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Tiedon vaihtoa teemme paljon myös yli ryhmärajojen. Koska varsinkin aamuisin ja iltapäivisin vapaissa leikeissä lasten pien-/leikkiryhmät muodostuvat yli ryhmärajojen, niin myös kasvattajat kohtaavat paljon toisten ryhmän lapsia. Tämä on mielestäni vahvuutemme, koska lapsilla on enemmän vaihtoehtoja siihen, kehen aikuiseen kiinnittyä, mutta myös me aikuiset tutustumme toisten ryhmien lapsiin ja voimme jakaa omia näkemyksiämme ja kokemuksiamme ryhmien omille kasvattajille.

Lasten osallisuutta ja huomioimista pystytään parhaiten toteuttamaan pienryhmissä, jolloin pystyy helpommin kohtaamaan ja olemaan läsnä lapsille, heidän asioilleen ja toiveilleen. Näin myös heidän äänensä näkyy ja kuuluu toiminnan suunnittelemisessa. Myös perheiden kanssa pysähtyminen ja avoimuus kohtaamistilanteissa on tärkeä linkki kuulemiseen ja osallistamiseen. Tärkeää on myös säännöllinen viestintä siitä, mitä olemme tehneet ja mikä on ollut toimintamme tavoite. Näin ollen vanhemmatkin voivat keksiä uusia ideoita toimintojen toteuttamiseen.

6. Monialainen ja huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Perheiden kanssa tehtävä yhteistyö on kaiken a ja o. Arkisten kohtaamisten merkitys on suuri ja sen rakentamisen ja kehittämisen vastuu on meillä kasvattajilla. Kun vuorovaikutus on mahdollisimman luonnollista ja jokapäiväistä, niin asioiden ja toiveiden esille ottaminen puolin ja toisin on helpompaa. Vanhempien kanssa tehtävää yhteistyötä ylläpidämme järjestelemällä ajoittain toimintoja, joihin vanhemmat voivat osallistua lastensa kanssa.

7. Tiedottaminen yksikössä

Vanhempien kanssa tiedottaminen tapahtuu pääasiassa Edlevon kautta. Joka perjantai jokaisesta ryhmästä laitetaan perheille viikkoviesti, missä kerrotaan ryhmän viikon touhuista ja niiden tavoitteista, mutta samalla kerrotaan myös tulevan viikon sisällöstä, sekä muista mahdollisesti informoitivista asioista. Myös lasten tuonti ja hakutilanteet ovat erittäin tärkeitä viestintä kohtia, joihin kiinnitämme huomiota. Näissä hetkissä voi vaihtaa tietoja ja saada palautetta.

Kasvattajat pitävät aamuisin aamuraportin aamuvuorolaisen vetämänä, missä käydään läpi päivää koskevat asiat. Kerran viikossa pidämme viikkopalaverin, sekä jokainen tiimi pitää kerran viikossa tiimipalaverin. Noin puolentoista kuukauden välein pidämme suunnittelu-illan, missä

pohdimme ja arvioimme toimintaamme, sekä työyhteisöämme. Noin kerran kuukaudessa pidämme pedagogisen palaverin opettajien ja veon kanssa.

Viikoittainen pedagoginen lukujärjestys ja ilmoitustaulu ovat myös erittäin tärkeitä tiedotuskanavia.

8. Perehdytys

Päävastuu perehdyttämisestä on esimiehellä, mutta vastuu jakautuu muillekin, kuin johtajalle. Tärkeä rooli perehdytykseen on myös tiimi- ja muilla työkavereilla.

9. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman yhteenveto

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena kasvattajien läsnäolon lisääminen lasten arjessa. Tämän tavoitteen olemme hienosti saavuttaneet ja läsnä olon taso on tällä hetkellä oikein hyvä.

10. Valssi-arviointikeskustelun yhteenveto: vahvuudet ja kehittämiskohteet (kunnalliset)

Vahvuudet:

- Liikkumiseen kannustava luova henkilökunta
- Kajuutta mahdollistaa sekä omaehtoisen, että ohjatun liikunnan
- Päiväkodin ympäristö mahdollisuuden liikkumiseen monin eri tavoin

Kehittämiskohteet:

- Liikuntavälineiden hankinta
- Lisätään ulos ohjattuja liikuntaleikkejä
- Tietoista liikuttamista siirtymätilanteissa
- Aikuisen oma esimerkki
- Toiminnalliset kevät- ja joulujuhlat

11. Arviointi (toimintakauden keväällä)

- Siirtymissä kehitytty. Ryhmien omat siirtymät toimineet aiemmin. Myös yhteiset siirtymät alkaneet toimia paremmin, sitouduttu sovittuihin toimintatapoihin, esim. eteiseen ja välipalalle haetaan lapset, kun niissä tilaa.
- Aikuisten läsnäolo siirtymissä ja lasten toiminnoissa kehittynyt/lisääntynyt paljon, todella hieno onnistuminen. Tätä selkeyttänyt pedalukkari, sekä leikinvalintataulussa aikuisten sijoittelu eri tiloihin. Tämän parissa jatketaan myös seuraavana toimintakautena.
- Jaettu johtajuus kehittynyt toimintakauden aikana. Apulaisjohtaja osallistunut enempi esim. johtoryhmän palavereihin. Myös Aarreilaivan ja Näättämen apulaisjohtajien ja johtajan

kokoontumiset n. 1xkk koettu hyväksi ja ne toteutuneet melko sovitusti. Jaettua johtajuutta kehitetty myös siten, että apulaisjohtajat ottavat vastaan osan poissaoloista. Näitä toimintamalleja jatketaan myös seuraavana toimintakautena.